

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1371/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Jindřicha Pravečka, Výprachtice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo:	Výprachtice 390, 561 34 Výprachtice
IČ:	70 991 715
Identifikátor:	600 104 842
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Chládkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Výprachtice
Místo inspekční činnosti:	Výprachtice 390, 561 34 Výprachtice
Termín inspekční činnosti:	1. – 3. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, a to zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání (§ 164 odst. 1 písm. c) a e) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání (§ 29 odst. 1 a 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)

- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem (§ 2 odst. 1 písm. g) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení rovného přístupu žáků ke vzdělávání (§ 16 odst. 6 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (§ 5 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Aktuální stav školy

Základní škola Jindřicha Pravečka, Výprachtice, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) se nachází na severozápadním okraji obce. Objekt školy je dispozičně tvořen původní budovou, novější přístavbou a tělocvičnou.

Ve školním roce 2011/2012 se v sedmi třídách vzdělává celkem 97 žáků 1. – 9. ročníku. Společně jsou vyučováni žáci 2. ročníku se čtvrtým a 3. ročníku s pátým. Od září 2009 klesl počet žáků o 14, kapacita školy je využita přibližně ze 40 %. Škole je zřizovatelem opakovaně udělována výjimka z nejnižšího počtu žáků.

Ve škole je integrováno devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), pro tři z nich je vypracován individuální vzdělávací plán. Jeden žák pokračuje v základním vzdělávání po splnění povinné školní docházky.

Výuka je ve všech ročnících vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro život“ (ŠVP). K 1. září 2011 došlo k jeho další aktualizaci a byla vydána čtvrtá verze.

Pedagogický sbor tvoří celkem 11 vyučujících, čtyři z nich nejsou pro výuku kvalifikovaní. Jedna učitelka v současné době dokončuje vysokoškolské pedagogické studium. Míra kvalifikovanosti činí cca 64 %.

Významnou změnou v uplynulém období byl nástup nové ředitelky školy, a to k 1. srpnu 2010. Dále byla realizována částečná rekonstrukce jednotlivých budov školy (výměna oken, modernizace interiéru apod.) a dílčí obnova materiálního vybavení (např. interaktivní tabule, počítače, nábytek).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola vzhledem k velikosti obce a poloze v méně osídleném regionu na okraji Pardubického kraje oslovuje žáky a rodiče vzdělávací nabídkou se všeobecným zaměřením. Hlavním tématem, které prolíná v různých podobách činností školy, je rozvoj pozitivních a odpovědných vztahů k sobě, ostatním lidem, společnosti a přírodě. O realizovaných aktivitách i přijímacím řízení škola informuje způsobem dostupným pro všechny zájemce (např. www stránky, místní zpravodaj). Při přijímání dětí ke vzdělávání jsou dodržována platná zákonná ustanovení.

Na 1. stupni byly v tomto školním roce vedle samostatného 1. ročníku vytvořeny další dvě třídy sloučením ročníků (viz výše). Spoje jsou z hlediska počtu žáků nevyvážené (15 a 25 žáků). Na 2. stupni jsou žáci sdružováni na výuku tělesné výchovy. Vytvořené skupiny chlapců i dívek jsou přesto málo početné, vzdělávací proces se jevil

neekonomickým. Stejně jako při volitelných předmětech v 8. a 9. ročníku, které jsou vyučovány při počtu 6 žáků, což je méně než uvádí právní předpis (porušení § 5 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky). Nabídka volitelných předmětů je právě vzhledem k nízkému počtu žáků prakticky nulová. Jedinou volbou je, že se žáci 8. ročníku rozhodují, zda budou pokračovat ve výuce německého jazyka (ten je v 7. ročníku zařazen povinně), nebo si zvolí technické kreslení.

Od aktuálního školního roku byl pro žáky 2. až 5., 7. a 8. ročníku zařazen v rámci projektu „EU peníze školám“ předmět Čtenářská a informační gramotnost. V třídních knihách je zapsán jako povinný/volitelný předmět, v učebním plánu zakotven není. Dle další předložené dokumentace se jedná o nepovinný předmět.

Disponibilní hodiny byly v učebním plánu ze 45 % využity k navýšení vyučovacích hodin českého jazyka a matematiky a dále přibližně jedna čtvrtina této časové dotace byla věnována cizím jazykům.

Při vyučování ve třídách se spojenými ročníky učitelé pracovali průběžně se všemi žáky, učivo diferencovali. Střídání aktivit podporovalo zájem žáků a příznivě ovlivňovalo atmosféru výuky. Při činnosti ve dvojicích nebo skupině se žáci zapojovali se zaujetím a ochotně. Frontální způsob práce s dominantním postavením vyučujícího způsoboval pasivitu žáků. Uplatnění názorných pomůcek, encyklopedií, práce s interaktivní tabulí motivovaly žáky a přispívaly ke snazšímu pochopení a osvojení učiva. Nedostatkem bylo využívání zastaralých učebnic matematiky s nevhodnými texty slovních úloh. Rezervy byly též v občasném méně efektivním časovém rozvržení naplánovaného učiva a v jeho následném dokončení.

Ve výchovně vzdělávacím procesu byly rozvíjeny především kompetence k učení, sociální a personální, méně pak k řešení problémů a komunikativní. Součástí výuky nebylo jen osvojování učiva, ale také formování postojů žáků. Úroveň komunikace žáků s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s jejich věkem, většina z nich dokázala formulovat svůj názor. Vztahy uvnitř žákovského kolektivu se jeví jako funkční, k jejich upevnování přispívá například již tradiční akce „Předávání štafety“ žáků 9. ročníku prvňáčkům. Vyučování průběžně doplňují další aktivity, které podporují utváření sociální gramotnosti (vystoupení pro veřejnost apod.). Sounáležitost se školou patřičně posílila i účast žáků v dětských televizních soutěžních pořadech „Bludiště“ a „Věříš si“. Čtenářskou gramotnost rozvíjejí kromě nepovinného předmětu například návštěvy divadla, členství v dětských knižních klubech, tvorba školního časopisu. Škola se systematicky věnuje rozvoji environmentálního vzdělávání, vede žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí, úspěšně realizovala projekt zaměřený na ochranu a péči o vodní zdroje z grantu Pardubického kraje. K efektivnímu naplnění volného času mají žáci obou stupňů na výběr početnou a pestrou škálu zájmových útvarů.

V rámci výuky byli žáci průběžně ústně hodnoceni, zejména pochvalou, méně byla využívána klasifikace. Pro závěrečné zhodnocení často nezbýval prostor, k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení žáci nebyli systematicky vedeni. Z rozboru celkového prospěchu žáků vyplývá dlouhodobě minimální podíl neprospívajících (cca 1 %). S výsledky vzdělávání jsou zákonní zástupci seznamováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, elektronickým školním informačním systémem „iškola“, dále v rámci třídních schůzek a při individuálních návštěvách školy.

Podpora žáků s riziky neúspěchu v oblasti prospěchu nebo chování spočívá v analyzování příčin jejich selhávání. Pedagogové hledají ve spolupráci s rodiči i odborníky vhodné řešení pro každého jedince. V průběhu výuky byly na žáky se speciálními vzdělávacími

potřebami kladeny vesměs stejné požadavky jako na ostatní. Při hodnocení však učitelé v převážné většině uplatňovali tolerantnější pohled na úroveň jejich vědomostí a dovedností, hodnocení bylo zpravidla motivující.

Kvalitu vzdělávání škola opakovaně ověřuje prostřednictvím externích testů, nejčastěji v 6. a 9. ročníku. Dosažené výsledky se zpravidla pohybují v pásmu celostátního průměru, avšak v posledním období získalo několik žáků ocenění za vynikající úroveň svých vědomostí a dovedností ve srovnání s ostatními zúčastněnými žáky v rámci Pardubického kraje. Pedagogové zjišťují výsledky vzdělávání žáků vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce). Zpětnou vazbou je i zapojení žáků do různých soutěží, v poslední době dosáhli úspěchů ve sportovních kláních a především v korespondenční matematické soutěži.

Škola podporuje zdravý životní styl, v rámci školního roku jsou organizovány různé pohybové aktivity - plavání, výlety, cyklistický a vodácký kurz. Bezpečnosti je věnována pozornost zvláště v rovině seznamování žáků s jejími pravidly a se zásadami ochrany zdraví. V realitě výchovně vzdělávacího procesu se však vyskytly některé nedostatky. Dle protokolů z odborných technických kontrol nesmí být již několik let používána hrazda, přesto ze zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že cvičení na hrazdě v hodinách tělesné výchovy probíhalo. V nářadovně tělocvičny bylo volně ponecháno i další náradí a náčiní, které nebylo odborně způsobilou osobou uvedeno jako použitelné v tělovýchovném procesu (porušení § 29 odst. 2 školského zákona). Pozitivem je nízká míra úrazovosti v posledních třech letech. Prevence sociálně patologických jevů vychází z reálných podmínek školy, je směřována do jednotlivých vyučovacích předmětů, do volnočasových činností i do dalších mimoškolních aktivit pořádaných školou.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Dokument je průběžně upravován a doplňován. Změny v jednotlivých verzích se zpravidla týkaly učebního plánu a vzdělávacího obsahu některých předmětů včetně volitelných.

Přesuny časové dotace v předmětech matematika a výtvarná výchova v 8. a 9. ročníku ve školním roce 2010/2011 a od 1. září 2011 aplikace učebního plánu nové verze ŠVP (nereflektující tyto přesuny) způsobily, že u žáků současného 9. ročníku není dodržena celková povinná časová dotace 122 hodiny pro výuku na 2. stupni (porušení § 164 odst. 1 písm. b) školského zákona).

Ředitelka školy splňuje zákonné předpoklady pro výkon funkce, ve které působí druhým rokem. Delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky je účelné. Ředitelka školy usiluje o vzájemnou spolupráci a dobré vztahy v kolektivu pedagogů. Informační systém je založen na osobním kontaktu. Vydané vnitřní dokumenty jsou funkční. V dokumentaci školy a jejím vedení byly zjištěny některé nedostatky z dřívějších let (neúplné či chybné údaje v třídních knihách, třídních výkazech, katalogových listech apod.). Záznamy z jednání pedagogické rady dokladují, že s ní ředitelka školy projednává záležitosti týkající se vzdělávání.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle školního vzdělávacího programu. Nekvalifikovanost vyučujících ani výuka bez odpovídající předmětové odbornosti se na kvalitě vzdělávacího procesu negativně neodrazila. Ředitelka školy si je vědoma

přítomnosti personálních rizik, podporuje profesní růst učitelů, vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Navštěvované vzdělávací akce vycházejí zpravidla z potřeb školy a zaměřují se na podporu kurikulární reformy. Využívaná je též forma samostudia. Oblast výchovného poradenství zajišťuje učitel bez specializačního studia.

Škola disponuje dostatečným množstvím prostorných kmenových i odborných učeben. Třídy 1. stupně jsou zařízené výškově stavitelným nábytkem, který zohledňuje antropometrické parametry žáků. Na 2. stupni se používají starší židle a lavice mnohdy nevhodné z hlediska tělesného vzrůstu žáků. Vybavení informačními technologiemi (IT) je velmi dobré. V odborné pracovně je 18 počítačů, v pěti učebnách mají učitelé a žáci možnost pracovat s interaktivními tabulemi, v dalších jsou dva dataprojektory. Místnost určená pro výuku předmětu základy administrativy svým vybavením (letitými mechanickými psacími stroji a starým, výškově neodpovídajícím školním nábytkem pro výuku psaní na stroji) naprosto nevyhovovala požadavkům moderní výuky v souladu s poznatky současné vědy a techniky.

Škola průběžně rozvíjí a podporuje partnerské vztahy se zřizovatelem. Ten má zájem na zachování školy v obci, poskytované provozní finanční prostředky umožňují bezproblémovou realizaci základního vzdělávání. Škola naopak přispívá ke zpestření společenského života obce (kulturní vystoupení, prodejní výstavy žákovských prací). Přínosná a funkční je součinnost se zákonnými zástupci prostřednictvím Sdružení rodičů a přátel dětí školy, které mj. finančně přispívá žákům na různé akce. Školská rada byla do nástupu nové ředitelky školy zřízena pouze formálně. Od letošního roku začíná pracovat nově zvolená. Dalšími partnery, kteří se spolupodílejí na organizování akcí školy a obohacování vzdělávací nabídky, jsou místní organizace a spolky.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání ředitelka školy dodržuje právní předpisy. V rámci vzdělávacího procesu škola zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivců. Školní preventivní strategie umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům. Klima školy je příznivé, vzájemné vztahy přátelské, funkční.

Personální obsazení školy má z pohledu odborné kvalifikovanosti rezervy, které negativně neovlivňují kvalitu vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelkou školy výrazně podporováno.

Pro výuku má škola dostatečné prostorové podmínky, jež umožňují naplňování školního vzdělávacího programu. Materiální vybavení vykazovalo určité nedostatky. Zabezpečení prostředky IT je na velmi dobré úrovni a je přiměřeně využíváno.

Množstvím pohybových aktivit škola podporuje zdravý životní styl. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví byly zjištěny rezervy.

Realizovaná čtvrtá verze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je zpracována v souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzdělávací nabídka včetně doplňkových aktivit podporuje rozvoj osobností žáků, vytváří předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání. Ve školním roce 2010/2011 nebylo vzdělávání žáků 8. ročníku organizováno dle příslušného platného učebního plánu, což má za následek v letošním školním roce pro žáky 9. ročníku

nedodržení celkové časové dotace pro výuku na 2. stupni. Výuka volitelných předmětů v 8. a 9. ročníku probíhá v méně početných skupinách, než uvádí příslušný právní předpis.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- **v oblasti poskytování vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání** (§ 164 odst. 1 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- **v oblasti počtu žáků ve skupinách volitelných předmětů** (§ 5 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Dále Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků

- **v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání** (§ 29 odst. 2 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Oznámení o přijetí opatření i zprávu o odstranění nedostatků zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v sídle Pardubického inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 30. listopadu 2011

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Výprachticích dne 8. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Hana Chládková, ředitelka školy

Mgr. Hana Chládková v. r.

Připomínky ředitelky školy

-

Připomínky nebyly podány.